

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Gospodarki Narodowej

Data posiedzenia: 6 października 2009 r.

Nr posiedzenia: 170

Posiedzeniu przewodniczył: senator Jan Wyrowiński – przewodniczący komisji.

Porządek posiedzenia: 1. Uwarunkowania rozwoju rynku energetyki odnawialnej w kontekście zobowiązań Polski do 2020 roku.

W posiedzeniu uczestniczyli: – senatorowie członkowie komisji: Dorota Arciszewska-Mielewczyk, Grzegorz Banaś, Stanisław Bisztyga, Jan Dobrzyński, Tadeusz Gruszka, Witold Idczak, Stanisław Iwan, Stanisław Jurcewicz, Kazimierz Kleina, Stanisław Kogut, Krzysztof Majkowski, Władysław Ortyl, Andrzej Owczarek, Jacek Swakoń, Marek Trzeciński, Jan Wyrowiński.

- zaproszeni goście:
 - Ministerstwo Gospodarki:
 - podsekretarz stanu Joanna Strzelec-Łobodzińska.
 - Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi:
 - podsekretarz stanu Marian Zalewski,
 - zastępca dyrektora Departamentu Rynków Rolnych.
 - Ministerstwo Środowiska:
 - zastępca dyrektora Departamentu Zmian Klimatu i Ochrony Atmosfery Krystyna Panek-Gądek
 - Urząd Regulacji Energetyki:
 - dyrektor Północno-Zachodniego Oddziału Terenowego w Szczecinie Witold Kępa.
 - PSE Operator SA:
 - prezes zarządu Stefania Kasprzyk,
 - doradca prezesa Andrzej Nehrebecki.
 - Polska Izba Gospodarcza Energii Odnawialnej:
 - prezes zarządu Wiesław Wójcik,
 - wiceprezes zarządu Piotr Wiśniewski,
 - wiceprezes zarządu Wiesław Rybaczewski,
 - wiceprezes zarządu Krystian Stachowiak,
 - wiceprezes zarządu Adam Stadnik,
 - dyrektor biura Agnieszka Krawczyk,
 - specjalista ds. rynku energii odnawialnej Michał Cwil,
 - przedstawiciele przedsiębiorców i instytucji branży energetycznej.

Przebieg posiedzenia:

Ad. 1 Ocenę funkcjonowania rynku energetyki odnawialnej w Polsce przedstawił prezes zarządu Polskiej Izby Gospodarczej Energii Odnawialnej (PIGEO) Wiesław Wójcik. Omówił cele strategiczne rozwoju

odnawialnych źródeł energii (OZE), stan rozwoju energetyki odnawialnej w Polsce, kluczowe bariery w rozwoju sektora OZE oraz propozycje zmian, koniecznych do realizacji podjętych zobowiązań. Strategiczne cele w zakresie wykorzystania OZE zawarte są w dyrektywach Parlamentu Europejskiego nr 2001/77/WE i 2009/28/WE. Zakładają one zwiększenie do 20% w roku 2020, udziału energii ze źródeł odnawialnych w bilansie energii finalnej Unii Europejskiej (w przypadku Polski udział ten ma wynosić 15%). Zawarte w dyrektywach cele pośrednie dla Polski określają udział energii z OZE w poszczególnych latach na poziomie: 2012 r. – 8,76%, 2014 r. – 9,36%, 2016 r. – 10,44 i 2018 r. – 11,88%. Ponadto, przygotowany przez Ministerstwo Gospodarki, projekt „Polityki energetycznej Polski do 2030 roku” zakłada osiągnięcie, do 2030 roku, 20% poziomu udziału energii odnawialnej w bilansie finalnej energii brutto.

Wg prezesa PIGEO, poziom rozwoju rynku OZE w Polsce został zrealizowany w niewielkiej skali i należy podjąć zdecydowane działania, aby osiągnąć zakładane zamierzenia. Barrierami utrudniającymi rozwój wykorzystania OZE jest m.in.: brak planów zagospodarowania przestrzennego w gminach i brak planów zaopatrzenia gmin w energię, trudności transportowo-logistyczne, zły stan infrastruktury sieciowej, wysokie koszty przyłączenia jednostek do sieci, oraz zróżnicowane – w zależności od dysponenta - kryteria udzielania wsparcia finansowego.

Zdaniem prezesa PIGEO, aby osiągnąć zakładane cele w przedmiotowym zakresie, należy m.in. dokonać zmian w prawie (energetycznym, budowlanym, o zagospodarowaniu przestrzennym, podatkowym), ujednoczyć kryteria dystrybucji środków krajowych i unijnych, ustalić i opublikować wykaz dróg do transportu urządzeń wielkogabarytowych, na potrzeby farm wiatrowych oraz uznać wytwarzanie energii z OZE i dystrybucję energii elektrycznej za inwestycje celu publicznego.

Specjalista ds. rynku energii odnawialnej w PIGEO Michał Ćwil omówił „Mapę Drogową do osiągnięcia celu w zakresie udziału energii ze źródeł odnawialnych do 2020 r.”. Poinformował m.in., że z uwagi na ambitne cele, jakie stoją przed każdym z krajów członkowskich w zakresie rozwoju OZE, wiodące organizacje tego sektora w Europie (w tym PIGEO), podjęły się realizacji projektu Renewable Energy Policy Action Paving the Way towards 2020 (REPAP2020). Celem powyższego projektu jest usprawnienie procesu wprowadzania Dyrektywy OZE na poziomie krajowym, a jego główne działania polegać będą m.in. na:

- opracowaniu Mapy Drogowej (Roadmap), zawierającej wskazówki w zakresie tworzenia krajowych planów działania oraz
- utworzeniu Sieci kontaktów (Networking), które będą łącznikiem między polityką UE a polityką krajową w zakresie rozwoju OZE, stanowić będą forum wymiany informacji oraz inicjować dyskusje związane z potrzebą rozwoju przedmiotowej branży.

Dyrektor Północno-Zachodniego Oddziału Terenowego Urzędu Regulacji Energetyki w Szczecinie Witold Kępa omówił rynek energii wiatrowej w Polsce. Poinformował o istniejących utrudnieniach w zakresie przyłączania farm wiatrowych do sieci elektroenergetycznych, którymi jest m.in.: odmowa przyłączenia do sieci z przyczyn technicznych i ekonomicznych; wydawanie - przez operatorów systemów dystrybucyjnych - „zaporowych” warunków przyłączenia; brak jednolitego stanowiska w sprawie podziału kosztów, związanych z przyłączeniem do sieci; przewlekłość procedur wydawania warunków przyłączenia; a także brak zaangażowania gmin w procesy planistyczne. Dyrektor W.Kępa podkreślił, że energetyka odnawialna, a w szczególności wiatrowa, wymaga spójnych, jednoznacznych i precyzyjnych regulacji prawno-organizacyjnych, które stanowić będą gwarancję wypełnienia nałożonych prawem europejskim obowiązków.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki Joanna Strzelec-Łobodzińska odniosła się do poruszanej we wcześniejszych informacjach problematyki. Nawiązała do toczących się w Sejmie prac nad ustawą Prawo energetyczne, w tym, w zakresie zagadnień dot. OZE. Podkreśliła też, że rząd wspiera systemowo rozwój energetyki ze źródeł odnawialnych, poprzez m.in. zwolnienie od podatku akcyzowego wytworzonej zielonej energii. Obok wsparcia systemowego udzielane też jest wsparcie finansowe, zarówno ze źródeł krajowych (poprzez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz fundusze wojewódzkie ochrony środowiska) jak i środków unijnych (w ramach programów operacyjnych: „Infrastruktura i Środowisko”, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Program „Innowacyjna Gospodarka”).

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Marian Zalewski poinformował, że z punktu widzenia resortu rolnictwa, priorytetem - przy zrównoważonym wykorzystaniu obszarów rolniczych - jest rozwój produkcji biopaliw, biomasy i biogazu rolniczego. Zakłada się, że w ramach rozwoju OZE, w rolnictwie możliwe jest wytworzenie ok. 1,7 mld m³ biogazu.

Prezes Polskich Sieci Elektroenergetycznych Operator SA, Stefania Kasprzyk omówiła aktualne zasady przyłączania farm wiatrowych do sieci oraz wskazała wady aktualnych rozwiązań w tym zakresie. Zwróciła uwagę m.in. na konieczność równego traktowania sprzedawców energii elektrycznej, stworzenia odpowiednich warunków ekonomicznych oraz dostosowania lokalizacji i ilości źródeł wiatrowych do technicznych możliwości Krajowego Systemu Elektroenergetycznego.

W dyskusji, senatorowie i przedstawiciele zainteresowanych problematyką podmiotów, poruszali kwestie dotyczące m.in.: rozwoju partnerstwa publiczno-prywatnego w obszarze inwestycji w energetyce odnawialnej, wykorzystania odpadów komunalnych do wytwarzania energii, geotermii powierzchniowej, źródeł finansowania, problemów związanych z przyłączaniem do sieci, rozwoju małych biogazowni rolniczych, konieczności powołania pełnomocnika rządu ds. energii odnawialnej oraz uregulowania zagadnień związanych z wytwarzaniem energii odnawialnej w odrębnej, od Prawa energetycznego, ustawie.

Przewodniczący Komisji, senator Jan Wyrowiński zapowiedział wypracowanie przez Komisję stanowiska w sprawie rozwoju energetyki odnawialnej w Polsce.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingsową.